

UCHWAŁA NR XXXVI/263/2022
RADY GMINY W NOWYM KAWĘCZYNIE
z dnia 28 grudnia 2022 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2023-2025
w Gminie Nowy Kawęczyn

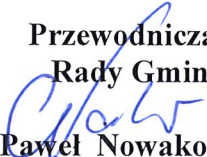
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559, zm.: Dz.U. z 2022r. poz. 583, poz. 1005, poz. 1079, poz. 1561), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447, zm.: Dz.U. z 2022r. poz. 1700) Rada Gminy w Nowym Kawęczynie uchwala co następuje:

§1. Uchwala się „Gminny program wspierania rodziny na lata 2023-2025 w Gminie Nowy Kawęczyn”, zwany dalej „Programem”, stanowiący załącznik do uchwały.

§2. Program, o którym mowa w §1, realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie przy udziale placówek oświatowych z terenu Gminy Nowy Kawęczyn, organizacji pozarządowych, kościołów, związków wyznaniowych.

§3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowy Kawęczyn.

§4. Uchwała wchodzi w życie w dniu 1 stycznia 2023 roku.

Przewodniczący
Rady Gminy

Paweł Nowakowski

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2023-2025 W GMINIE NOWY KAWĘCZYN

WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych, ale niestety również i negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny. Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wypadki losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

Współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami. Zagrożona jest licznymi czynnikami patologicznymi, które czynią rodzinę dysfunkcyjną. Najpoważniejszymi problemami zagrażającymi rodzinie są:

- ubóstwo,
- bezrobocie,
- niewydolność opiekuńczo-wychowawcza,
- alkoholizm,
- przestępczość.

Wymienione problemy wymagają odmiennego podejścia i działań specjalistów. Uzasadnionym jest więc podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia dostępności do specjalistycznego wsparcia dla rodzin z problemami lub też zagrożonych nimi.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja

trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego, lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, Sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 opracowanego w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest strategicznym dokumentem Gminy Nowy Kawęczyn mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne. Realizowane w ramach Programu zadania będą koncentrować się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie przywracając jej zdolność do prawidłowego wypełniania ról opiekuńczych i wychowawczych.

I. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program wspierania rodziny na lata 2023-2025 w Gminie Nowy Kawęczyn jest zgodny z:

- a) ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- b) ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- c) ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- d) ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- e) ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
- f) ustawą z dnia 4 listopada 2016. O wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- g) ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,
- h) ustawą z dnia 7 września 227r o pomocy uprawnionym do alimentów,
- i) ustawą z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- j) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowy Kawęczyn na lata 2017-2023.

II. Diagnoza Sytuacji Rodzin w gminie Nowy Kawęczyn

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych pozyskanych od instytucji, które w swojej pracy zajmują się opieką nad dzieckiem i rodziną. Dzięki współpracy w procesie tworzenia diagnozy udało się zgromadzić informacje pozwalające na stworzenie obrazu sytuacji, w jakiej znajdują się obecnie rodziny zamieszkujące

na terenie Gminy Nowy Kawęczyn. Na ich podstawie zidentyfikowane zostały najważniejsze problemy stanowiące punkt wyjścia do opracowania programu.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich i zawodowych. Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę, zgodną z polityką społeczną państwa, odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

Problemy społeczne w gminie Nowy Kawęczyn rozwiązuje przede wszystkim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, placówkami oświatowymi, sądem, Zakładami Opieki Zdrowotnej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Interdyscyplinarnym.

Znaczącym zadaniem ustawowym gminy w zakresie wspierania rodziny jest wprowadzenie asystenta rodziny do pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się równoległe z prowadzoną przez pracownika socjalnego pracą socjalną, wsparciem i aktywizacją rodziny. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Asystent rodziny współpracuje z rodziną dziecka w fazie oddziaływań profilaktycznych i wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodzin. Swoją pracę wykonuje w środowisku zamieszkania rodziny i /lub w miejscu przez nią wskazanym. Główną formą jego pracy jest towarzyszenie (asystowanie). Asystowanie polega na obecności, towarzyszeniu w czymś, uczestniczeniu, służeniu wsparciem poprzez wspieranie informacyjne, emocjonalne, instrumentalne, czasem rzeczowe rodziny w różnych czynnościach dnia codziennego.

Uwzględniając przyczyny pomocy, najczęstszym powodem udzielania pomocy osobom i rodzinom w ostatnich latach było bezrobocie. Kolejne grupy dyspanseryjne, to: długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego.

Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie w ramach pracy socjalnej udziela swoim klientom pomocy w realizacji podstawowych funkcji rodziny i wspiera w

wypełnianiu zadań wychowawczych mając zawsze na względzie dobro dzieci. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną w pieczy zastępczej. Praca z wybraną rodziną jest prowadzona do momentu osiągnięcia przez tę rodzinę stabilizacji życiowej umożliwiającej podstawowe wypełnianie obowiązków wobec małoletnich dzieci.

III. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w Gminie Nowy Kawęczyn, sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji bytowej,
2. wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
3. podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny,
4. zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.

IV. DZIAŁANIA

CEL	DZIAŁANIA
Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych	Wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności.
	Praca socjalna, polegająca na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym.
	Konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcyjność rodziny.
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców, zapewnienie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia	Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnie z normami i wartościami społecznymi.
	Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
	Włączanie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie.
	W razie potrzeby umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny.

	<p>Pomoc w dostępie do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego.</p> <p>Pomoc rodzinom w dostępie do poradnictwa prawnego, zwłaszcza w zakresie prawa rodzinnego.</p> <p>Nawiązywanie współpracy z dziadkami, pod warunkiem, że sami są wolni od patologii.</p> <p>Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających.</p>	
<p>Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych, zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych.</p>	<p>Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną.</p> <p>Monitorowanie zagrożeń dla zdrowia dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówkami służby zdrowia na terenie gminy</p> <p>Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom.</p> <p>Objęcie dożywianiem dzieci realizujących obowiązki szkolny.</p> <p>Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim, w ramach ustawy o pomocy społecznej.</p> <p>Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej.</p>	
	<p>Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności przez przedstawicieli pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia.</p> <p>Motywowanie członków rodziny do podejmowania wysiłków na rzecz ograniczania własnych dysfunkcji.</p> <p>Angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętności planowania własnej przyszłości zawodowej, motywujących do podjęcia pracy.</p> <p>Angażowanie i motywowanie oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>Współpraca z instytucjami, szczególnie szkołą, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym.</p>	
	<p>Pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami rodzinnymi, które pozwolą na powrót dzieci do rodziny biologicznej.</p> <p>Utrzymywanie osobistych kontaktów dzieci z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów.</p> <p>Udzielanie pomocy rodzicom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zawodowej.</p> <p>Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który będzie zbieżny planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.</p> <p>Wsparcie finansowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb</p>	

	Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego.
	Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawę dziecka (wybór szkoły, zawodu, motywowanie do nauki, do poprawy zachowania).

Wybór działań poprzedzony zostanie szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy przeprowadzany przez pracownika socjalnego.

Efektywna realizacja założeń programu będzie możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę znajdującą się w trudnej sytuacji oraz dzięki podejmowaniu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób i instytucji pracujących z dziećmi i rodzicami.

V. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 dla Gminy Nowy Kawęczyn ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących rezultatów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka;
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizujących program wspierania rodziny.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są w szczególności:

- rodziny, w tym niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo,

- rodziny żyjące w ubóstwie, w tym dotknięte bezrobociem,
- rodziny dotknięte przemocą,
- dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
- rodziny z problemem długotrwałej choroby i niepełnosprawności.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin wychowujących dzieci na terenie Gminy Nowy Kawęczyn, w szczególności tych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

Adresatami Programu są rodziny, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską lub które zostały pozbawione władzy rodzicielskiej, a także tych których dzieci przebywają już w pieczy zastępczej. Odbiorcami Programu są również przedstawiciele instytucji i służb zaangażowanych w realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

Jego realizacja polegać będzie na zasadach współdziałania w koalicji z partnerami środowiska lokalnego, tj. instytucjami państwowymi, samorządowymi, służbą zdrowia, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które specjalizują się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnie podejmowanym działaniom dopracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości do wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie i zostanie zbudowana platforma wymiany doświadczeń i dobrych praktyk.

VII. PARTYCYPACJA W KOSZTACH UMIESZCZANIA DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem go po raz pierwszy ponosi koszty w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

VIII. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Gminny program wsparcia rodziny będzie realizowany w latach 2023-2025.

IX. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Realizatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie we współpracy z:

- Urzędem Gminy w Nowym Kawęczynie,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołem Interdyscyplinarny,
- placówkami oświatowymi,
- organizacjami pozarządowymi.

X. EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych.

Zostaną one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub telefoniczny kontakt z rodzicami biologicznymi, opiekunami pieczy zastępczej, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnymi form pomocy rodzinie.

Na potrzeby ewaluacji przyjęte zostały wskaźniki zaplanowane w programie. Ewaluacja programu odbywać się będzie na podstawie analizy danych m.in. z:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
2. Placówek oświatowych;
3. Zespołu Interdyscyplinarnego;
4. Rewiru dzielnicowych w Skierniewicach KMP w Skierniewicach;
5. Innych podmiotów zaangażowanych w realizację programu poprzez: ankiety, wywiady, oceny, prace dzieci.

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Nowy Kawęczyn dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł. Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

W roku 2023 uwzględniono w budżecie kwotę 7000 zł na wypłatę wynagrodzenia rodzinie zastępczej.

XII. MONITORING REALIZACJI PROGRAMU

Monitoring realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 dla Gminy Nowy Kawęczyn będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, jako koordynatora Programu i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, o których mowa w art.179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

XIII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 dla Gminy Nowy Kawęczyn zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z dziećmi. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a samej rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko w takich okolicznościach można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności